

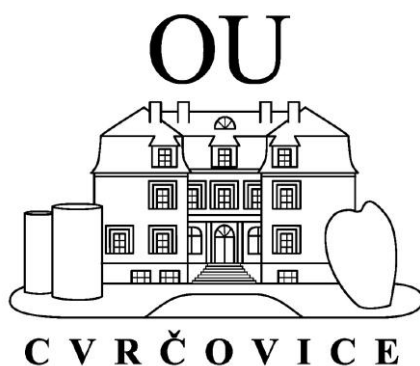

Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace

Cvrčovice č.p. 131, 691 23 Cvrčovice

telefon/fax: 519 424 829/519 426 567, e-mail: skola@oucvrcovice.cz

Školní řád

Název zařízení:	Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace Cvrčovice č.p. 131, 691 23 Cvrčovice
Vypracoval:	Ing. Jan Mareš
Schválil:	RNDr. Milada Kussak Höklová
Pedagogická rada projednala dne:	28.8.2017
Ostatní zaměstnanci projednali dne:	28.8.2017
Školská rada schválila dne:	16.6.2017
Školní řád nabývá účinnosti:	1.9.2017
Č.j.:	OU-CV-551/2017

Obsah

I.	Úvodní ustanovení.....	3
II.	Práva a povinnosti žáků	3
III.	Práva a povinnosti pedagogických pracovníků	4
IV.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	5
V.	Docházka do školy	8
VI.	Omlouvání absence	9
VII.	Chování žáků	10
VIII.	Výchovná opatření.....	11
IX.	Práva a povinnosti zletilých žáků, zákonných zástupců a osob plnících vůči žákovi vyživovací povinnost.....	13
X.	Provoz a vnitřní režim školy.....	13
XI.	Bezpečnost, ochrana zdraví a protipožární ochrana	15
XII.	Ochrana před sociálně patologickými jevy	16
XIII.	Podmínky zacházení s majetkem školy, odpovědnost za škodu.....	16
XIV.	Pravidla vzájemných vztahů mezi žáky, zákonnými zástupci nezletilých žáků a zaměstnanci školy	16
XV.	Zdravotní péče.....	16
XVI.	Postup školy při výskytu volně šířitelných a jiných infekčních onemocnění	17
XVII.	Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků	17

Přílohy:

Příloha č. 1: Metodický postup pedagogických pracovníků při řešení neomluvené absence a záškoláctví

Příloha č. 2: Metodický postup pedagogických pracovníků pro zjištění a řešení šikany

Příloha č. 3: Metodický postup pro případ zjištění zneužívání návykových látek

I. Úvodní ustanovení

Odborné učiliště Cvrčovice, příspěvková organizace, zajišťuje podle zákona č. 561/2004 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři ve znění pozdějších novel stupeň středního vzdělání s výučním listem.

Na základě § 30 zákona č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydává ředitelka Odborného učiliště Cvrčovice, p.o. tento školní řád, který:

- vymezuje rámec pravidel života a provozu ve škole
- upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců ve škole a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pracovníky školy
- upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí
- upravuje podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků
- stanovuje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Školní řád je normativně určenou dokumentací projednanou na pedagogické radě a schválenou ředitelkou školy a školskou radou. Vychází z legislativních předpisů upravujících vyučovací a výchovný proces. Je určen pro vnitřní potřebu a je závazný pro všechny žáky a zaměstnance školy.

II. Práva a povinnosti žáků

A/ Práva žáků

Žáci mají právo:

1. na vzdělávání a školské služby podle školského zákona
2. na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání
3. volit a být voleni do školské rady
4. zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat
5. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje
6. žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich potřebám a možnostem a na vytvoření nezbytných podmínek, které toto vzdělávání umožní. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k jejich potřebám, povaze postižení nebo znevýhodnění aj.
7. na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání
8. na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání
9. na ochranu svého života, soukromí a korespondence a osobních údajů
10. na důvěrné zacházení s jejich pedagogickou dokumentací
11. ohradit se slušnou formou proti jakýmkoliv útokům na jejich čest, pověst a proti nespravedlivým obviněním.
12. po dohodě s vedením školy vydávat svůj školní časopis.
13. všichni žáci jsou si rovni v důstojnosti a právech a mají spolu jednat v duchu přátelství a kamarádství

14. žádný žák nesmí být podrobován ponižování a šikanování ani ze strany spolužáků, ani ze strany pracovníků OU
15. právo žáků na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů a právo vznést námitku proti zpracování osobních údajů se řídí směrnicí školy k ochraně osobních údajů.

B/ Povinnosti žáků

Žáci jsou povinni:

1. řádně docházet do školy nebo školského zařízení, řádně se vzdělávat (osvojovat si vědomosti, dovednosti a získávat návyky v rozsahu stanoveném příslušnými učebními dokumenty)
2. být ve škole dle rozvrhu vždy čtvrt hodiny před začátkem výuky, na začátku každé vyučovací hodiny být přítomen v příslušné učebně
3. dodržovat školní a vnitřní řád Domova mládeže a předpisy a pokyny školy k BOZP a PO (tzn. chránit zdraví své i svých spolužáků dodržováním předpisů bezpečnosti práce a protipožárních předpisů při práci v odborném výcviku a respektovat provozní řády odborných učeben). Dále jsou žáci povinni upozornit na jakékoliv porušování těchto předpisů.
4. plnit pokyny pedagogických pracovníků školy, školského zařízení jakož i ostatních pracovníků školy
5. nechat se orientačně testovat na přítomnost návykové látky (alkohol, drogy atd.), existuje-li důvodné podezření, že takovou látku požili.
6. být vhodně a čistě oblečeni a upraveni při teoretickém i praktickém vyučování.
7. přezouvat se po příchodu do školy (do přezůvek, ne do sportovní obuvi) a odkládat svrchní oděvy v určeném prostoru, před hodinami tělesné výchovy se převlékat do předepsaného úboru a cvičební obuvi a před zahájením odborného výcviku se převlékat do určeného pracovního oděvu a obuvi.
8. šetřit vybavení a zařízení školy a chránit je před poškozením, hospodárně zacházet s učebnicemi, s učebními pomůckami, s náradím a nástroji, přístroji, stroji a veškerým zařízením. Zároveň jsou žáci /zákonný zástupce/ povinni nahradit škole všechen majetek, který byl jimi úmyslně nebo z vlastní nedbalosti zničen nebo poškozen ve výši nákupní ceny nebo úhrady opravy.
9. dbát ve všech prostorách na čistotu a pořádek, zejména na WC
10. chránit před poškozením žákovskou knížku, která je jejich úředním dokladem, udržovat ji v čistotě, denně ji nosit do vyučování. Každý týden jsou nezletilí žáci povinni předkládat žákovskou knížku ke kontrole a k podpisu rodičům nebo jejich zákonným zástupcům.
11. neprodleně hlásit třídnímu učiteli všechny změny týkající se jejich osoby (bydliště, zdravotní pojišťovna, kontakt na zák. zástupce - telefonní čísla atp.)
12. omluvit se na počátku vyučovací hodiny učiteli, jestliže se výjimečně a ze závažných důvodů nemohl řádně na vyučování připravit nebo vypracovat uložený úkol
13. neopouštět v průběhu vyučování areál školy. Budovu školy mohou opustit jen se souhlasem třídního nebo vyučujícího učitele. V průběhu odborného výcviku se smějí vzdalovat z určeného pracoviště jen se souhlasem učitele OV
14. pro žáky jsou povinné všechny kulturní, sportovní aj. akce související se vzdělávacím procesem školy
15. kromě žáků ubytovaných na domově mládeže, žáků účastnících se zájmových kroužků opustit budovu školy a přilehlý areál hned po skončení vyučování.

III. Práva a povinnosti pedagogických pracovníků

A. Práva pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci mají při výkonu své pedagogické činnosti právo:

1. na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole,
2. aby nebylo do jejich přímé pedagogické činnosti zasahováno v rozporu s právními předpisy,
3. na využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně-pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti,
4. volit a být voleni do školské rady,
5. na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti.

B. Povinnosti pedagogických pracovníků

Pedagogický pracovník je povinen:

1. vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,
2. chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
3. chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních,
4. svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj,
5. zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku,
6. poskytovat dítěti, žáku, studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

IV. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

1. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví pravidla vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona č. 82/2015 Sb. a vzdělávání žáků nadaných, které upravuje vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
2. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - Tato opatření tak mohou být poskytována široké škále žáků: těm, kteří mají jen menší a dočasné obtíže ve vzdělávání, žákům nadaným i žákům zdravotně postiženým. Nastavují se také pravidla pro podporu žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami (cizinci, minority, sociálně znevýhodnění žáci). Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením. Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Podmínkou poskytování podpůrného

opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Podpůrná opatření prvního stupně - představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost. Pokud by k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačovalo poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně - se poskytují na základě doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Podpůrná opatření se poskytují samostatně nebo v kombinacích různých druhů a stupňů v souladu se zjištěnými speciálními vzdělávacími potřebami žáka. Konkrétní druh podpůrného opatření lze poskytovat pouze v jednom stupni. Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití a normovaná finanční náročnost podpůrných opatření druhého až pátého stupně jsou stanoveny v příloze č. 1 vyhlášky 27/2016 Sb.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami - Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka. Vypracovává jej třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě, druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření nebo podle § 18 odst. 1 zákona č. 82/2015 Sb.

3. Postup školy v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření:

- a) **Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně** - před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka.

Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda

podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

- b) **Postup školy před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně** - ředitel školy určí ve škole pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami. Pro účely poskytování poradenské pomoci školským poradenským zařízením zajistí škola bezodkladné předání plánu pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení, pokud se žák podle něho vzdělával.
- c) **Postup při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně** - podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci nezletilého žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.
4. **Vzdělávání žáků z odlišného sociálního a kulturního prostředí** - cílem je umožnit těmto žákům plné rozvinutí jejich individuálního vzdělávacího potenciálu tak, aby mohli úspěšně pracovat dle vzdělávacího programu školy s využitím podpůrných opatření dle jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Zvláštní pozornost je věnována předcházení jakémukoliv diskriminačnímu jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, náboženského vyznání, sociálního či ekonomického statusu apod. v souladu se zákonem č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb.
5. **Vzdělávání nadaných žáků** - za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech. Nadaným žákům lze rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku. Nadání žáci se mohou se souhlasem ředitelů příslušných škol současně vzdělávat formou stáží v jiné škole stejného nebo jiného druhu. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází

ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb nadaného nebo mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka. Ředitel školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

V. Docházka do školy

- 1. Základní povinností žáka je pravidelně a včas docházet** na teoretickou výuku i odborný výcvik - nejméně 5 minut před zahájením výuky být v učebně. Podle stanoveného rozvrhu hodin se zúčastňovat vyučování ve všech povinných, volitelných i nepovinných předmětech. Začátky a konce vyučování jsou stanoveny rozvrhem hodin.
- 2. Nemůže-li se žák zúčastnit výuky z důvodů jemu předem známých**, požádá jeho zákonný zástupce o žakovo uvolnění předem u třídního učitele, jinak je absence neomluvená. U žáků ubytovaných na domově mládeže uvědomí také vychovatele. O uvolnění žáka z teoretického vyučování či odborného výcviku na jednu či více hodin rozhodne třídní učitel po poradě s vyučujícím, nebo s učitelem odborného výcviku. Uvolnění žáka do 2 dnů povoluje třídní učitel uvolnění na 3 a více dnů povoluje ředitel školy na základě písemné žádosti zákonných zástupců žáka a po vyjádření TU.
- 3. Nemůže-li se žák z nepředvídaného důvodu zúčastnit vyučování, je povinen žák nebo jeho zákonný zástupce oznámit důvod nepřítomnosti bez odkladu a prodlení (nejpozději do 48 hodin od počátku jeho nepřítomnosti) třídnímu učiteli popř. v jeho nepřítomnosti ředitelství školy, v případě žáků ubytovaných na domově mládeže oznámí toto také vychovateli.** Po návratu žáka do školy doloží písemně žák TU důvod své absence (nejpozději do 3 dnů). Pokud toto oznámení TU včas nedostane, je povinen prokazatelně kontaktovat zákonného zástupce žáka a zjistit podstatu problému. Nepřítomnost žákyně z důvodu těhotenství a mateřství se omlouvá stejně jako nepřítomnost pro nemoc. Jestliže to dovoluje charakter učiva, může ředitelka školy umožnit v těchto případech přípravu a vykonání zkoušek v termínech, které stanoví.
- 4. Žák, který se v době vyučování cítí nemocen** nebo má být v této době lékařsky ošetřen oznámí předem svoji nepřítomnost TU nebo vyučujícímu konkrétní nebo následující hodiny. Po ošetření se žák bez prodlení vrátí zpět do školy a předloží učiteli potvrzení o návštěvě lékaře. Je-li žák uznán nemocným, oznámí tuto skutečnost třídnímu učiteli a učiteli OV, ubytovaný žák rovněž vychovateli.
- 5. Potřebuje – li žák odejít z vyučování z jiných důvodů než zdravotních (rodinné důvody ap.)** může ho TU nebo učitel, který vyučuje následující hodinu dle závažnosti uvolnit.
- 6. Onemocní-li žák nebo některá z osob, s nimiž bydlí nebo je v trvalém kontaktu, přenosnou nemocí**, oznámí to žák nebo jeho zákonný zástupce neprodleně řediteli školy. Tento žák se může zúčastnit vyučování jen na základě písemného souhlasu svého ošetřujícího lékaře nebo hygienika.
- 7. Pokud vyučování podle lékařského posudku ohrožuje těhotenství žákyně nebo praktické vyučování probíhá na pracovištích a na pracích zakázaných těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu**, musí žákyně přerušit studium na dobu nezbytně nutnou.
- 8. Žákovi, který opakovaně vykazuje pozdní příchody** do hodin může být navrženo některé z kázeňských opatření dle závažnosti prohřešku. Pozdní příchod omluvit či neomluvit je v pravomoci TU.

9. TU spolupracuje se všemi vyučujícími vzhledem ke zvýšené absenci, informuje na pedagogické radě o % zvýšené absence, kterou mu dodají jednotliví učitelé, kontroluje existenci zkoušek a vyhotovuje příslušnou dokumentaci.
10. Pokud žák nesplní požadavky na pracovní oděv, pomůcky, vzhled a osobní hygienu při odborném výcviku na jednotlivých pracovištích, nesmí se účastnit odborného výcviku.

VI. Omlouvání absence

1. Nepřítomnost žáka střední školy ve škole omlouvá v souladu s platnými právními předpisy zákonný zástupce žáka /vychovatel domova mládeže/, zletilý žák si omlouvá svou nepřítomnost sám, s tím že zákonný zástupce potvrdí svým podpisem, že o dané záležitosti ví.

Zásady omlouvání žáků ve škole:

- a) 1 - 3 dny omlouvá zákonný zástupce žáka/zletilý žák, prostřednictvím zápisu v žákovské knížce/ omluvném listě třídnímu učiteli
  - b) absence delší než 3 dny – zdravotní problémy, škola může požadovat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, resp. praktickým lékařem pro děti a dorost, a to pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem nebo zletilým žákem. Ve výjimečných případech (především v případě časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání školní docházky) lze požadovat doložení od lékaře i u absence nižší než 3 dny (viz. Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu pedagogických pracovníků školy při uvolňování žáků z vyučování, zásady prevence a postihu záškoláctví při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování).
  - c) absence delší než 2 dny – rodinné aj. důvody (ozdravné pobyty) – omlouvá zákonný zástupce žáka předem písemnou žádostí ředitele školy, ke které se vyjádří TU.
  - d) absence minutové = pozdní příchody žáků do vyučování. Jsou omlouvány následovně. Omluveny mohou být maximálně 3 pozdní příchody do vyučování v průběhu jednoho pololetí (zapsání, problémy s dopravou aj.) Každý další pozdní příchod do vyučování je porušením školního řádu a je řešen v rámci kázeňských opatření, popř. sníženou známkou z chování.
2. Nepřítomnost žáka při vyučování se omlouvá jen ze závažných důvodů (nemoc, karanténa, mimořádná událost v rodině).
  3. Veškerá omluvená absence musí být zaznamenána v žákovské knížce, pokud je zaplněna, tak v omluvném listu a podepsána též zákonným zástupcem žáka. Jakékoliv pozměňování záznamů bude přísně kázeňsky potrestáno. Ostatní omluvenky, které žák dodává mimo tyto jmenované dokumenty uschová TU po celý školní rok.
  4. Na konci každého týdne popř. jednou za 14 dnů uzavře TU absenci ve třídní knize a přepíše ji do přehledu v přední části třídní knihy. Počet hodin musí souhlasit s počtem hodin uvedených v žákovské knížce (pokud žák ztratí žákovskou knížku, napíše třídní do duplikátu informaci o dosavadní absenci – např. ke dni 10.12 zameškáno celkem 34 hodin, z toho 5 neomluvených)
  5. U dlouhodobých absencí ze závažných zdravotních problémů může být zaveden individuální přístup ve vzdělávání.

6. Škola bude respektovat a omlouvat absenci jednotlivý den z rodinných důvodů 3 krát ve školním roce (třídní učitel může ve výjimečných případech posoudit a omluvit i více jednotlivých dnů v každém pololetí).
7. Neúčastní-li se žák po dobu nejméně 5 vyučovacích dnů výuky ve škole a jeho neúčast není omluvená, vyzve TU přes ředitelství školy žáka k doložení absence. Dále zjistí TU na sekretariátě školy datum doručení výzvy. Pokud od tohoto data žák do 10 dnů nenastoupí ani není omluven, přestává být žákem školy posledním dnem této lhůty.

Při omlouvání absence a jako prevence záškoláctví platí na Odborném učilišti Cvrčovice, p.o. jednotný postup pedagogických pracovníků školy při uvolňování žáků z vyučování, zásady prevence a postihu záškoláctví, který vychází z Metodického pokynu MŠMT č.j.: 10 194/2002-14 - viz příloha ke školnímu řádu.

VII. Chování žáků

1. Žáci dodržují všeobecné zásady slušného chování v prostorách školy mezi sebou a vůči všem zaměstnancům školy i na mimoškolních akcích souvisejících se vzdělávacím procesem včetně zdržení se všech výrazně nevhodných intimních projevů a kontaktů. Podílí se na dobré atmosféře školy (např. zdravením, ...).
2. Mimo školu se žák chová tak, aby vhodně prezentoval školu na veřejnosti, aby svým chováním a vystupováním nepoškozoval její jméno v očích veřejnosti, a to jak v rámci hromadných akcí, tak i individuálně. Žákům je zakázáno kouřit v prostorách školy. Dále je zakázáno kouřit v okolí školy a rovněž při všech činnostech školou organizovaných (přechody na odloučená pracoviště).
3. Žákům je také zakázáno přinášet do školy nebo na činnosti školou organizované alkoholické nápoje, drogy, zdraví škodlivé látky a tyto požívat nebo je rozšiřovat mezi žáky. Není rovněž dovoleno přinášet věci životu a zdraví nebezpečné.
4. Žákům je zakázáno šířit a propagovat rasistické ideje a učení, šířit myšlenky a propagovat činnost nepovolených náboženských sekt.
5. Ve škole je zakázán hlasitého poslechu hudby ve společných prostorách školy.
6. Žáci ve svém okolí netolerují žádný projev šikanování a upozorní na každý takový projev svého učitele.
7. V průběhu přestávek je zakázáno chodit do jiných tříd.
8. Po zvonění na začátku vyučovací hodiny sedí všichni žáci na svém místě, mají připravené věci k výuce, sundané všechny židle ve třídě a služba smaže tabule. Při odchodu ze třídy (konec vyučování, oběd, tělesná výchova, výuka mimo učebnu) je smazaná tabule, zavřená okna a přítok vody, lavice jsou srovnané (po poslední vyuč. hodině jsou také zvednuté židle). Za úklid zodpovídá učitel poslední vyučovací hodiny, který k tomu vede všechny žáky. Po poslední vyučovací hodině učitel zamkne třídu a odvede žáky do šatny.
9. Na hodiny tělesné výchovy se žáci shromáždí před tělocvičnou. K tělesné výchově se žáci přezouvají a převlékají. Do prostorů tělocvičny není žákům dovoleno vstoupit bez přítomnosti učitele.
10. Do školní jídelny odcházejí žáci ukázněně. U výdejního okénka stojí v zástupu, nestrkají se, nepředbíhají a nehlučí.
11. Dbají pokynů zaměstnanců kuchyně. V jídelně pak dodržují zásady společného stravování.
12. Všichni žáci se dle pokynů podílejí na úpravě a údržbě společných prostorů školy a zelené plochy v okolí školy.

13. Žáci by neměli s sebou do školy nosit neúměrné množství peněz a drahé přístroje (mobilní telefony, MP-3 přehrávače, fotoaparáty, notebooky apod.). Dojde-li k porušení tohoto ustanovení a následně k případnému odcizení cenných předmětů či peněz, nevzniká žákům nárok na odškodnění. Žáci by měli mít cenné věci, peníze a doklady stále u sebe, neměli by je lehkomyšlně odkládat, ani by je neměli ponechávat v šatnách (možnost si cenné věci odložit u vyučujícího). Při tělesné výchově by si měli takové věci rovněž odložit u učitele.
14. Při vyučování je mobilní telefon vypnutý a uložený v tašce. Pokud žák ruší ve vyučovací hodině používáním mobilního telefonu, na požádání učitele odevzdá vypnutý přístroj jemu do úschovy do konce hodiny nebo do konce vyučování podle závažnosti přestupku.
15. Žáci by měli při setkání zdravít jako první všechny pracovníky, v prostorách školy pak všechny dospělé osoby.
16. Žák, který byl třídním učitelem určen jako služba, plní požadavky podle pokynů třídního učitele a ostatních vyučujících.
17. Ve všech závažných věcech se žáci nejprve obracejí na svého třídního učitele, který rozhodne o dalším postupu a opatřeních.
18. Žákům je zakázáno pořizovat bez vědomí a souhlasu dotyčné osoby zvukový nebo obrazový záznam a zasměšňovat tuto osobu za použití elektronických prostředků /urážlivé SMS, MMS, videa na webu, nebo facebooku aj/. Při zjištění závažných případů kyberšikany, mezi které patří vydírání, svádění, nebezpečné vyhrožování a pronásledování, hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny a podněcování k nenávisti, bude další postup prováděn ve spolupráci s Policií ČR.
19. Žákům je zakázáno užívat hrubých a vulgárních výrazů v mluveném i písemném projevu vůči zaměstnancům školy a spolužákům.
20. Žákům je zakázáno vpouštět svévolně do budovy cizí osoby a provádět jakoukoli neoprávněnou manipulaci se systémem otevírání a zavírání vchodových dveří, která by ovlivnila bezpečnost a zajištění budovy školy proti vstupu cizích a nepovolaných osob.

V případech šikany platí na Odborném učilišti Cvrčovice, p.o. Metodický postup Odborného učiliště Cvrčovice, pro zjištění a řešení šikany, který vychází z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 21149/2016 viz příloha.

VIII. Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněně vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem druhy dalších kázeňských opatření a podmínky pro udělování a ukládání těchto dalších kázeňských opatření a pochval nebo jiných ocenění.

1. Pochvaly a ocenění:

- a) za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci (např. vynikající studijní výsledky, opakovaná účast na soutěžích a akcích školy, úspěšná reprezentace školy v regionálních soutěžích) může udělit **ředitel školy** po projednání v pedagogické radě. Tato pochvala se uvádí na pololetním nebo závěrečném vysvědčení.

- b) za výraznou nebo déletrvající školní iniciativu nebo déletrvající úspěšnou práci (např. účast na školních přehlídkách a soutěžích, aktivita ve výuce nebo v odborném výcviku, vzorná docházka za pololetí atd.) může udělit **třídní učitel** z vlastního rozhodnutí nebo z podnětu ostatních vyučujících, učitelů OV nebo vychovatelů po projednání s ředitelem školy. Pochvala třídního učitele je sdělována písemně zákonným zástupcům žáka a lze ji udělit v průběhu školního roku.
- c) za celý průběh studia: Žák, který je vyhodnocen nejlepším žákem 3letého studia při slavnostním vyřazování – po celou dobu studia přistupoval ke studiu zodpovědně, nebyly u něho řešené žádné kázeňské problémy.

2. Kázeňská opatření:

- a) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení uložit žákovi:
- napomenutí třídního učitele
  - důtku třídního učitele
  - důtku ředitele školy (uděluje ředitel)
  - podmíněné vyloučení (rozhoduje ředitel)
  - vyloučení (rozhoduje ředitel)
- b) Ředitel školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. **Závažné zaviněné porušení** je každé jednání žáka školy, ať již konání nebo opomenutí, které hrubým způsobem porušuje povinnosti žáka stanovené tímto řádem, a to zejména: hrubé slovní útoky vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům. V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností ředitel vyloučí žáka ze školy. Za **zvláště závažné zaviněné porušení povinností** stanovených školním řádem se považují opakované hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo ostatním žákům. Dopustí-li se žák tohoto jednání, oznámí ředitel školy tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.
- c) Neomluvená absence je obvykle řešena následujícím způsobem:
1 – 5 hod.	napomenutí třídního učitele
6 – 10 hod	důtku třídního učitele
11 – 50 hod	důtku ředitele školy
50 hod. a více	podmíněné vyloučení
- d) Dojde-li v době, kdy je žák podmíněně vyloučen k další neomluvené absenci žáka nebo k jinému provinění se proti školnímu řádu, může ředitel školy rozhodnout o **vyloučení ze školy**.
- e) **Při hodnocení chování žáka** na konci I. a II. pololetí hodnotí třídní učitel zdali bylo jeho chování bez závad nebo zda byla žákovi udělena kázeňská opatření v průběhu roku.

V souvislosti s tím bude žákovi zpravidla navržen:

2.stupeň z chování – (při neomluvené absenci od 11 hodin)

3.stupeň z chování – (od 25 hodin neomluvené absence)

Třídní učitel nebo učitel OV neprodleně oznámí uložení důtky řediteli školy.

Ředitel školy, třídní učitel nebo učitel OV neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění či napomenutí nebo důtky a jejich důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

Udělení pochvaly a jiného ocenění či napomenutí nebo důtky se zaznamená následně do dokumentace školy.

IX. Práva a povinnosti zletilých žáků, zákonných zástupců a osob plnících vůči žákovi vyživovací povinnost

Práva:

1. být přítomen vyučování i ostatním činnostem žáka ve škole (po domluvě s vedením školy)
2. jednat s TU, popř. dalšími pedagogickými pracovníky školy o záležitostech souvisejících se vzděláváním svého dítěte nebo žáka
3. požadovat bližší kritéria podle nichž učitel v jednotlivých předmětech klasifikuje
4. být volen a volit v demokratických volbách do školské rady
5. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání jejich dítěte nebo žáka
6. na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání jejich dítěte nebo žáka podle školského zákona
7. na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání jejich dítěte nebo žáka
8. zpracování osobních údajů žáků za účelem propagace školy (webové stránky, propagační materiály, fotografie) je možné pouze s výslovným souhlasem zletilého žáka nebo zákonných zástupců.

Povinnosti:

1. zajistit, aby žák docházel řádně do školy
2. na vyzvání ředitele školy se osobně účastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání dítěte
3. dokládat důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem
4. oznamovat škole údaje potřebné pro vedení školní matriky a další údaje podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a změny v těchto údajích
5. svým jednáním souvisejícím s činností školy přispívat k pozitivní atmosféře zde vytvářené
6. informovat školu a školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtíží dítěte nebo žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání

X. Provoz a vnitřní režim školy

- Školní budova se otevírá pro dojíždějící žáky v 6⁴⁵ hod a uzamyká se v 16³⁰ (vychovatelé).
- Na odloučená pracoviště školy odcházejí žáci organizovaně pod vedením vyučujícího, rovněž tak se po vyučování vrací. Pokud se vyučující do 5 minut po zvonění nedostaví do třídy, žákovská služba jde jeho nepřítomnost ohlásit vedoucímu odborného výcviku nebo řediteli. Učitel poslední hodiny odchází ze třídy poslední, třídu zkontroluje, zamkne a klíč uloží do skříňky v II. patře.
- Na tělesnou výchovu si žáky ze třídy odvádí příslušný vyučující, který také ručí za uzamčení třídy nebo šatny.

Vyučovací doba TEORIE :		
	Pondělí - Čtvrtek	Pátek - rozjezdový den
1.hod	7 ¹⁰ – 7 ⁵⁵	7 ¹⁰ – 7 ⁵⁵
2.hod	8 ⁰⁰ – 8 ⁴⁵	8 ⁰⁰ – 8 ⁴⁵
3.hod	8 ⁵⁰ – 9 ³⁵	8 ⁵⁰ – 9 ³⁵
	přestávka na svačinu	přestávka na svačinu
4.hod	9 ⁴⁵ – 10 ³⁰	9 ⁴⁵ – 10 ³⁰
5.hod	10 ³⁵ – 11 ²⁰	10 ³⁵ – 11 ²⁰
	polední přestávka	11 ²⁵ - 12 ¹⁰
6.hod	12 ⁰⁰ – 12 ⁴⁵	12 ¹⁵ – 13 ⁰⁰
7.hod	12 ⁵⁰ - 13 ³⁵	oběd pro žáky teorie
8.hod	13 ⁴⁰ – 14 ²⁵	
9.hod	14 ³⁰ – 15 ¹⁵	

Vyučovací doba OV:			
1.hod	7 ⁰⁰ - 8 ⁰⁰	7 ¹⁰ - 8 ¹⁰	přestávky:
2.hod	8 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰	8 ¹⁰ - 9 ¹⁰	9 ³⁵ - 9 ⁴⁵
3.hod	9 ⁰⁰ - 10 ⁰⁰	9 ¹⁰ - 11 ¹⁰	12 ⁰⁰ - 12 ²⁰
4.hod	10 ⁰⁰ - 11 ⁰⁰	10 ¹⁰ - 11 ¹⁰	
5.hod	11 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	11 ¹⁰ - 12 ¹⁰	
6.hod	12 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰	12 ¹⁰ - 13 ¹⁰	v pátek:
7.hod	13 ⁰⁰ - 14 ⁰⁰	13 ¹⁰ - 14 ¹	9 ³⁵ - 9 ⁴⁵
8.hod	14 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	14 ¹⁰ - 15 ¹⁰	11 ³⁰ - 11 ⁵⁰

- Vyučovací jednotka odborného výcviku trvá 60 minut. Přestávky volí ředitel v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy a zároveň zajistí bezpečnost žáků o přestávce.

Ředitel školy stanovuje dohled nad žáky a žákyněmi v budově školy během přestávek v době vyučování. Dohled nad žáky mohou konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovně-právním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dohledu.

5. Při střídání učitelů si žáky vyučující předávají. U oboru Šití oděvů jsou v dopoledním bloku OV zařazena relaxační a kompenzační cvičení.
6. Ve třídách, kde se vyskytují žáci, kteří mají doporučení pracovat za pomoci asistenta pedagoga, se tento asistent vyskytuje dle rozvrhu tak, aby mohl být ku pomoci uvedeným žákům.
7. Organizace OV je podrobně daná přílohou č. 11.
8. Po skončení teoretického vyučování i odborného výcviku jsou žáci domova mládeže předáni vychovateli (pokud není přítomen vychovatel, zajistí dohled nad těmito žáky učitel).
9. Podrobná ustanovení pro zajišťování provozu domova mládeže jsou dána Vnitřním řádem domova mládeže.
10. Závěrečné zkoušky probíhají podle harmonogramu zpracovaného ředitelkou učiliště, který vychází z platných právních předpisů.
11. Žák může být osvobozen od tělesné výchovy částečně nebo úplně, a to po celý školní rok nebo jeho část. O osvobození od TV rozhoduje ředitel školy na základě lékařského posudku. Pokud je žák od TV osvobozen, je přítomen ve vyučovacích hodinách TV a je zaměstnáván pomocnými pracemi. Osvobození žáka od TV zapíše třídní učitel do katalogového listu žáka.
12. Mimoškolní výchovná činnost žáků je realizována v rámci domova mládeže a prostřednictvím společenských organizací. V prostorech školy jsou organizovány zájmové kroužky vedené učiteli a vychovateli. Škola zajišťuje žákům hromadné návštěvy kulturních představení a sportovní vyžití a to vždy tak, aby docházelo k minimálnímu narušování vyučovacího procesu.

XI. Bezpečnost, ochrana zdraví a protipožární ochrana

1. Výuka i odborný výcvik probíhá v souladu a za plného respektování předpisů a vyhlášek BOZP, PO a vnitřních směrnic.
2. Učitelé pravidelně seznamují žáky se zásadami bezpečnosti práce a bezpečnostními pravidly. Vysvětlují jim, jak předcházet úrazům, zvláště v hodinách TV a odborném výcviku, v dopravě apod. Záznam o poučení žáků zapíše třídní učitel do třídní knihy. Učitelé odborného výcviku odpovídají za to, že záznam o periodickém poučení BOZP je zapsán a jmenovitě podepsán každým žákem.
3. Žáci jsou pravidelně před prázdninami poučeni třídním učitelem o bezpečnosti na prázdninách.
4. První pomoc při úraze ve škole poskytne učitel z nejbližší lékárničky. Za vybavení lékárničky odpovídá pověřený pedagogický pracovník. Na akcích, pořádaných mimo školní budovu, je povinen pedagogický pracovník zabezpečit zdravotnické ošetření, včetně materiálového zabezpečení (přenosnou lékárničkou aj.). Učitelé poučí žáky, na koho se mají obrátit v případě úrazu. Učitel, který v té době vykonává dohled nad žákem, zapíše každý úraz nebo vydání léků i každé ošetření do deníku úrazů a úraz neprodleně oznámí ředitelce. Pokud vznikla následkem úrazu pracovní neschopnost žáka, sepíše dohled konající pedagogický pracovník ve spolupráci s třídním učitelem neprodleně záznam o úrazu a předá finanční referentce. Zraněného žáka musí k lékaři doprovázet způsobilá osoba. Toto zajistí učitel, konající dohled nad žákem. Třídní učitel podá zprávu o úrazu rodičům žáka. Žákům jsou v souladu s příslušnými právními předpisy poskytovány zdarma učební pomůcky, ochranné pomůcky a pracovní oděvy.

5. Učitel může žáka pověřit pomocnými úkoly, které přímo souvisí s výukou a činností školy, pokud zajistí jeho bezpečnost a ochranu zdraví.
6. Všichni žáci jsou na začátku školního roku poučeni o zásadách bezpečnosti PO, žáci ubytovaní na domově mládeže mají pravidelná školení PO, tak aby nezačali příčinu ke vzniku požáru.

XII. Ochrana před sociálně patologickými jevy

1. V případech řešení sociálně patologických jevů (jako jsou projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí, výskyt zneužívání návykových látek ve škole) se řídí Odborné učiliště Cvrčovice, p.o. jednotně dle Metodického postupu pro případ zjištění zneužívání návykových látek, vycházejícího z Metodického pokynu MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j.: 20 006/2007-51 a dle Metodického postupu pro zjištění a řešení šikanování vycházejícího z Metodického pokynu MŠMT č. 21149/2016, viz přílohy ke školnímu řádu.
2. Při podezření na výskyt uvedených jevů v učňovském kolektivu je nezbytná spolupráce pedagogů, žáků s metodikem prevence sociálně patologických jevů popř.s vedením školy a s rodiči.

XIII. Podmínky zacházení s majetkem školy, odpovědnost za škodu

1. Žáci jsou povinni předcházet škodám na majetku školy svým uvážlivým chováním.
2. Všichni žáci odpovídají za škodu, kterou způsobili při školní i mimoškolní činnosti. svojí nedbalostí, neukázněností, nebo úmyslně.
3. Žák, který škodu způsobí nebo ji zaviní je povinen ji uhradit, nebo zajistit opravu. U nezletilých budou ohledně náhrady škody kontaktováni rodiče.
4. Při zjištěné krádeži na místě neobjasněné, bude krádež hlášena policii za účelem vyšetření viníka.

XIV. Pravidla vzájemných vztahů mezi žáky, zákonnými zástupci nezletilých žáků a zaměstnanci školy

1. Vzájemné vztahy žáků, zákonných zástupců nezletilých žáků a zaměstnanců školy vycházejí ze vzájemného respektu, jsou založeny na důvěře, toleranci a pravidlech slušného chování.
2. Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání a o chování žáka, o poradenských službách školy mohou zákonní zástupci získat na třídních schůzkách, konzultacích či na telefonicky nebo písemně na předem domluvené schůzce s třídním učitelem, učitelem, výchovným poradcem, zástupcem ředitele školy nebo ředitelem školy.
3. Osobní informace, které má výchovný poradce, pedagogický pracovník nebo jiný zaměstnanec školy o žácích, nezveřejňuje mimo školu, nemá-li k tomu právní důvod, přičemž nesmí být dotčena práva na ochranu osobních dat dle zákona č. 101/2000 Sb.

XV. Zdravotní péče

- Zdravotní zabezpečení žáků zajišťuje škola ve spolupráci s dětským lékařem v Pohořelicích. Naléhavé případy a úrazy je třeba neodkladně hlásit příslušnému vyučujícímu nebo v kanceláři. Každý úraz je nutno zapsat do knihy úrazů a sepsat záznam o školním úrazu. Za sepsání zodpovídá učitel nebo pracovník, se kterým k úrazu došlo.

XVI. Postup školy při výskytu volně šířitelných a jiných infekčních onemocnění

- Při zjištění nebo důvodném podezření z volně šířitelného nebo infekčního onemocnění budou třídním učitelem neprodleně informováni zákonní zástupci žáka, kteří budou vyzváni k vyzvednutí dítěte ze školy v co nejkratší době.
- Do příchodu zákonných zástupců bude žák od ostatních žáků oddělen (při zajištění všech podmínek ochrany zdraví a bezpečnosti), aby nedošlo k šíření infekce.
- Pokud zákonný zástupce žáka nespolupracuje se školou, ředitel školy jej vyzve, aby se osobně zúčastnil projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka – této výzvě je zákonný zástupce žáka povinen vyhovět.
- V případě výskytu pedikulózy ve škole je naprosto nezbytná spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) všech dětí. Učitelé nemohou dětem hlavy plošně kontrolovat, aby nerozšířili pedikulózu na další děti, ale informují co nejdříve po zjištění nákazy jak rodiče daného dítěte, tak rodiče ostatních žáků. Zbavit děti vši je povinností rodičů, nikoliv školy a jejich pedagogických pracovníků.
- V případě žáků, které rodiče posílají opakovaně do kolektivu neodvšivené:
  - a) škola bude vyžadovat od zákonného zástupce lékařské potvrzení od ošetřujícího praktického lékaře.
  - b) informuje ředitel školy o této skutečnosti příslušný orgán sociální péče. Ten může v takovém případě vyvinout na rodiče tlak, například pozastavení výplaty fakultativních dávek, zvýšené kontroly plnění povinností v péči o dítě apod.

XVII. Pravidla pro hodnocení prospěchu žáků

Zásady klasifikace

Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje individuální přístup, přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým a zdravotním zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do dvou skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření
- b) předměty s převahou odborného zaměření

Stupně hodnocení a klasifikace

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se v případě klasifikace hodnotí na vysvědčení následujícími stupni, v případě použití slovního hodnocení jsou popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům.

Prospěch žáka je hodnocen stupni:

- a) výborný
- b) chvalitebný
- c) dobrý
- d) dostatečný

e) nedostatečný

Chování žáka je hodnoceno těmito stupni:

- a) velmi dobré
- b) uspokojivé
- c) neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl/a s vyznamenáním
- b) prospěl/a
- c) neprospěl/a

- žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném předmětu klasifikace vyjádřena stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.
- žák prospěl, není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm nedostatečný.
- žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm nedostatečný.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech teoretických, odborných a praktických činnostech (odborný výcvik)

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy. Pohotově vykonává požadovanou praktickou činnost. Samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů. Myslí logicky správně, je samostatný a tvořivý. Jeho písemný i ústní projev je správný a přesný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledek jeho činnosti je kvalitní.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy v podstatě uceleně. Pohotově vykonává požadované praktické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických i praktických úkolů. Myslí správně. Písemný i ústní projev mívá menší nedostatky ve správnosti a přesnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v osvojení požadavků, faktů, pojmů nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti a přesnosti. V kvalitě výsledků činnosti se projevují častější nedostatky. Jeho grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v osvojení požadavků, faktů, pojmů závažné mezery. Při provádění a vykonávání požadovaných praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. Při řešení praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Je nesamostatný, není tvořivý. Jeho ústní i písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby dovede žák – učeň s pomocí učitele opravit.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má v osvojení požadavků, faktů, pojmů závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. Při uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost, vyskytují se u něj časté nedostatky a nedovede své vědomosti a dovednosti uplatnit ani s podněty učitele. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti a přesnosti. Kvalita výsledků činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- a) **Podklady pro hodnocení a klasifikaci** výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - soustavným **diagnostickým pozorováním** žáka
  - soustavným **sledováním výkonu** žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - **různými druhy zkoušek** (písemné, ústní, grafické, praktické)
  - **kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami v pololetí**
  - **analýzou výsledků** činnosti žáka
  - **konzultacemi** s ostatními učiteli, podle potřeby s pracovníky školního poradenského zařízení popř. i s pracovníky pedagogicko psychologické poradny
  - **rozhovory** s žákem
- b) Žák musí být z předmětu **vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí**,
- c) Učitel **oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace** a poukazuje na klady a nedostatky. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení **okamžitě** a zapíše hodnocení do **učňovské knížky, klasifikačního přehledu** v třídní knize a svého učitelského zápisníku. Výsledky hodnocení písemných prací a praktických činností **oznámí žákovi do 14 dnů** a opět je zapíše do učňovské knížky a klasifikačního přehledu.
- d) **Termín kontrolní práce** (písemné) prokonzultuje učitel s ostatními učiteli, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích (jedna denně).
- e) Učitel je povinen vést **soustavnou evidenci** o každé klasifikaci (žákovská knížka, klasifikační arch, učitelský zápisník).

Klasifikace žáka:

- a) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
- b) Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

- c) Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podlehnout žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- d) stavu klasifikace ve třídě vede třídní učitel klasifikační přehled všech předmětů, průměry jednotlivých žáků, průměr za předmět. Učitelé jsou povinni do klasifikačního archu zapisovat průběžně známky.
- e) Na konci klasifikačního období vždy nejpozději 2 dny před konferencí zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do klasifikačního přehledu a připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikace v náhradním termínu.
- f) **Pokud je žák nepřítomen 20 - 49 % hodin výuky v odborném předmětu nebo 25 – 49 % hodin v odborném výcviku** (zjistí vyučující příslušného předmětu výpočtem z celkového počtu hodin určených v osnovách)
- může vyučující příslušného předmětu rozhodnout o přezkoušení žáka v rámci prodloužené klasifikace. Přezkoušení probíhá před komisí složené ze 3 pedagogů, jmenované ředitelkou školy. Dodatečná zkouška probíhá v náhradním termínu tak, aby za I. pololetí bylo přezkoušení provedeno do 2 měsíců po skončení I. pololetí a za II. pololetí nejpozději do konce září (např. jde-li o jednorázové časté absence žáka signalizující cílené záškoláctví žáka)
  - může učitel příslušného předmětu rozhodnout o dodatečném přezkoušení žáka ve vyučovací hodině daného předmětu ještě do konce klasifikačního období pouze z vybraných témat, (např. v případě kdy má učitel dostatek známek pro celkové hodnocení, např. delší jednorázová absence u nemocného žáka).
- g) Pokud je žák nepřítomen více jak 50 % v teorii nebo odborném výcviku, může podat žádost o opakování ročníku.

Celkové hodnocení žáka:

- a) Celkový prospěch žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů a chování. Nezahrnuje se klasifikace nepovinných předmětů. Stupeň celkového prospěchu se uvádí na vysvědčení.
- b) **Nelze-li žáka hodnotit na konci I. pololetí**, určí ředitel školy náhradní termín (hodnocení musí být provedeno do dvou měsíců po skončení pololetí). Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za I. pololetí nehodnotí.
- c) **Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí**, je určen ředitelem náhradní termín tak, aby hodnocení bylo provedeno dokonce září následujícího školního roku. Do té doby žák navštěvuje vyšší ročník. Žák, který nebyl klasifikován ani v náhradním termínu neprospěl.

Komisionální zkoušky:

- a) Žák, který na konci II. pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- b) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se nedostaví k jejímu vykonání, neprospěl.
- c) Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení v jednotlivých předmětech na konci obou pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, (nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení) požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém.
- d) Komisi pro přezkoušení jmenuje ředitel školy. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel (vyučující daný předmět) a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.

Klasifikace žáka se specifickými poruchami

(dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie)

U žáka s **vývojovou poruchou učení klade učitel důraz** na ten **druh projevu** (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Žák s vývojovou poruchou může psát písemné práce. Zákonní zástupci žáka s vývojovou poruchou (doloženou školským poradenským zařízením) **mohou požádat o slovní hodnocení.**

Hodnocení závěrečných zkoušek

Předpisem je vyhláška MŠMT ČR č. 47/2005 Sb., o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou a o ukončování vzdělávání v konzervatoři absolutoriem.

- a) Závěrečné zkouška (dále ZZ) se skládá z **písemné, praktické a ústní** zkoušky (koná se ve stejném pořadí)
- b) Klasifikaci písemné zkoušky **navrhuje učitel odborných předmětů** ve spolupráci s učitelem odborného výcviku, členem zkušební komise.
- c) **Zkušební komise rozhoduje** o klasifikaci žáka z jednotlivých zkoušek na návrh členů zkušební komise hlasováním. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy zkušební komise.
- d) Do celkového hodnocení ZZ se **započítává** klasifikace **písemné, praktické a ústní zkoušky.**

Celkové hodnocení ZZ

- a) **prospěl/a s vyznamenáním**, jestliže žák nemá u ZZ celkový průměr horší než 1,50
- b) **prospěl/a**, jestliže žák nemá u ZZ z písemné, praktické a ústní zkoušky stupeň prospěchu horší než dostatečný
- c) **neprospěl/a**, jestliže žák má u ZZ z písemné nebo z praktické nebo z ústní zkoušky stupeň prospěchu nedostatečný.
- d) žák vykoná závěrečnou zkoušku úspěšně, pokud vykoná úspěšně všechny zkoušky, které jsou její součástí

Opravné ZZ

Pokud žák některou zkoušku, která je součástí ZZ vykonal neúspěšně, má možnost konat opravnou zkoušku a to nejvýše dvakrát z každé zkoušky (školský zákon č. 561/2004 Sb. § 75 odst.2).

Náhradní ZZ

Pokud se žák ke zkoušce nedostaví a svou nepřítomnost řádně omluví nejpozději do 3 pracovních dnů ode dne, kdy měl konat zkoušku nebo nekoná-li ZZ z důvodu neukončení posledního ročníku má právo konat náhradní zkoušku v termínu stanoveném zkušební komisí.

Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list (školský zákon 561/2004 Sb. § 72 odst 2.)

Žák, který nevykonal závěrečnou zkoušku v řádném termínu, přestává být žákem školy 30.6. toho roku.

Ve Cvrčovicích dne 1.9.2017

RNDr. Milada Kussak Höklová,
ředitelka školy

Metodický postup pedagogických pracovníků při řešení neomluvené absence a záškoláctví

Pokud není žák přítomen ve škole bez vědomí zákonného zástupce nebo nedoloží-li po svém návratu do školy omluvenku od zákonného zástupce či lékaře, jedná se o záškoláctví.

Postup v jednotlivých případech:

- 1) Není-li žák přítomen ve výuce a není-li do tří dnů od počátku nepřítomnosti omluven zákonným zástupcem (písemně či telefonicky), zjistí TU bezodkladně, ví-li zákonný zástupce žáka o jeho nepřítomnosti. V případě, že zákonný zástupce o žákově nepřítomnosti neví, uvědomí TU výchovného poradce.
- 2) Pokud žák nepřeλοží omluvenku do dvou dnů po návratu do školy, připomene TU rodičům telefonicky jejich povinnost. Pokud žák i nadále nemá omluvenku, uvědomí TU výchovného poradce.
- 3) Neomluvenou absenci, která nepřesáhne 10 hodin, řeší TU pohovorem se zákonným zástupcem. Zjistí při něm, proč žák nechodí do školy, jaký postoj k jeho absenci rodič zaujímá, jak bude rodič záškoláctví dále řešit, zda nepotřebuje pomoc. O tomto pohovoru vyplní záznam (formulář je u výchovného poradce nebo v elektronické podobě v počítači ve sborovně), který nechá zákonným zástupcem podepsat. Kopii odevzdá výchovnému poradci.
- 4) V případě neomluvené absence v rozmezí 10-25 hodin TU uvědomí výchovného poradce, který v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví z r. 2017, čj. 32548/2017-1 svolá výchovnou komisi.
- 5) V případě neomluvené absence nezletilých žáků nad 25 hodin řeší jednotlivé případy výchovný poradce s příslušným orgánem sociálně právní ochrany dětí.
- 6) Má-li TU podezření na skryté záškoláctví (žák je sice řádně omluven, ale jeho absence je příliš vysoká, v době nemoci je viděn venku apod.), oznámí tuto skutečnost výchovnému poradci.
- 7) Postih za jednotlivé případy záškoláctví navrhne TU dle jejich závažnosti. Pohybuje se od napomenutí po důtky, nebo předloží TU k projednání pedagogické radě snížení stupně z chování.

Metodický postup pedagogických pracovníků pro zjištění a řešení šikany

Tento vnitřní předpis poskytuje pedagogickým pracovníkům základní informace o projevech šikanování a vymezuje podmínky při postupu řešení v případě, kdy tento jev zjistí v učňovském kolektivu. Tento vnitřní předpis vychází z Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení čj.: 21291/2010-28.

Rysy a formy šikanování

Charakteristika:

Jeden nebo více žáků úmyslně, většinou opakovaně týrá a zotročuje spolužáka či spolužáky a používá k tomu agresí a manipulaci. Jedná se tedy o jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného jedince. Jde o agresivní chování vůči tomu, kdo se neumí nebo nemůže bránit. Důraz klademe na opakovaný výskyt takového jednání. Zejména v případě adolescentních žáků mohou průvodní projevy mezilidských konfliktů hraničit s projevy šikany; šikana má však oproti běžným konfliktům systematičtější charakter.

Z hlediska trestního zákona může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestných činů vydírání, omezování osobní svobody, útisku, ublížení na zdraví, loupeže, vzbuzení důvodné obavy, poškození cizí věci, znásilnění, kuplířství a v neposlední řadě i zločinného spolčení.

Formy šikany:

- 1) Fyzická agrese a používání zbraní (např. bití, mlácení, hromadné kopání, fackování)
- 2) Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit, ublížit mu, zesměšnit ho. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoku pak určuje její závažnost.
- 3) Slovní agrese a zastrašování zbraněmi (např. vyhrožování zabitím, mučením, násilím, agresori uráží rodiče oběti atd.)
- 4) Krádeže, ničení a manipulace věcmi (např. braní peněz, ničení oblečení, plivání do bot, vytváření různých „pastí“ a nástrah...)
- 5) Násilné a manipulativní příkazy (např. oběť musí agresorům čistit boty, líbat boty, odevzdávat ceněné předměty, pracovat nebo uklízet za agresora...)
- 6) Zraňování izolací (např. ignorování, neodpovídání na pozdrav, pomluvy, osočování)

Tyto formy se obvykle nejrůznějším způsobem prolínají. Často dochází k tomu, že si agresor nebo agresori vytvoří určitý „oblíbený vzorec“ či rituál šikany, který s potěšením opakují a „vylepšují“. Podstatným diagnostickým rysem je skutečnost, že oběť toto chování trpně snáší.

Projevy šikanování na straně oběti

Šikana je komplexní jev, nelze jej klasifikovat na základě pozorování jediného příznaku. Pro identifikaci šikany je podstatný společný kontext, v němž jednotlivé příznaky vystupují.

Klasické schéma šikany: skupina agresorů a jediná oběť (jen zřídka se stane, že je obětí dvojice). V takovém případě je časté, že agresori vystupují proti oběti pouze společně; je-li některý z agresorů s obětí sám, může se chovat paradoxně velmi přátelsky.

Méně časté jsou případy, kdy výrazný jedinec - agresor „šikanuje“ náhodně vybrané oběti ve svém okolí - potom se nejedná o šikanu v pravém slova smyslu, s přihlédnutím k věku žáků učiliště jde spíše o projev specifické poruchy chování na straně agresora, která by měla být sledována v součinnosti s výchovným poradcem a školním psychologem.

Jednotlivé znaky šikany se mohou objevovat v nejrůznějších kombinacích. Při zvažování podezření na šikanu je třeba zvážit i tu skutečnost, že agrese může nabývat dvou forem - fyzické a verbální. Zejména v dívčích kolektivech se může vyvinout forma šikany, postrádající jakoukoliv fyzickou složku.

1) Nepřímé znaky šikanování:

- a) Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- b) Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- c) O přestávkách vyhledává blízkost učitele, je-li to možné.
- d) Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- e) Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- f) Stává se uzavřeným.
- g) Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- h) Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- 1) Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- j) Stále postrádá nějaké své věci.
- k) Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- L) Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- m) Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- n) Odřenyiny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

2) Přímé znaky šikanování:

- a) Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo "legrací" zranitelný.
- b) Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem.
- c) Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- d) Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje s minimálním odporem.
- e) Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- f) Honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvláště silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- g) Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

3) Informace od rodičů, naznačující možnou šikanu:

- a) Žák nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonoval apod.
- b) Nechuť jít ráno do školy. Žák odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach. Ztráta chuti k jídlu.
- c) Žák nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o

- dovoz či odvoz autem (pod dohledem někoho dospělého).
- d) Žák má problémy s dopravou ze školy domů - agresivně mu berou peníze na jízdné.
  - e) Obtížně usíná, má neklidný spánek, křičí ze snu apod.
  - f) Žák bývá doma smutný či apatický nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co jej trápí.
  - g) Žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratil), případně doma krade peníze.
  - h) Nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí; případně tak finguje odcizení nebo poškození osobních věcí.
  - i) Je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
  - j) Stěžuje si na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat, manipulace s teploměrem ap.
  - k) Obecně se vyhýbá docházce do školy.
  - t) Zdržuje se doma víc, než měl dříve ve zvyku.

Tyto informace od rodičů se nemusí vždy nutně vztahovat k šikaně. Jedná se spíše o soupis několika obecnějších signálů, které naznačují, že psychosociální vývoj dítěte se neodehrává ideálním směrem. Je třeba zvážit i jiné sociálně patologické jevy, zejména pak zneužívání návykových látek a gambling. Ve hře může být i šikana ze strany vyučujícího, výrazný stres v rodinném prostředí či problémy v intimním životě. Nešťastná souhra těchto faktorů může vést k závažnější poruše přizpůsobení; proto je třeba i při vyloučení šikany žáka s těmito příznaky citlivě sledovat.

Postup při zjištění známek šikanování

- 1) Učitel nebo vychovatel, kterému bude znám případ šikanování, nebo má podezření na šikanování (objeví uvedené příznaky), tuto skutečnost neprodleně oznámí výchovnému poradci.
- 2) Výchovný poradce koordinuje šetření šikany. K řešení šikany si může přizvat třídního učitele, školního metodika prevence, školního psychologa, vedení školy nebo policii, jedná-li se o případ se závažnými důsledky.
- 3) Výchovný poradce podezření na šikanování a zvolený postup oznámí vedení školy, které bude rovněž informovat o výsledcích šetření. V případě závažné šikany vedení školy o této skutečnosti vyrozumí policii.
- 4) Výchovný poradce o podezření na šikanování informuje třídního učitele a rodiče.
- 5) Postih agresorů - výchovný poradce svolá výchovnou komisi. Postih agresorů navrhuje třídní učitel společně s výchovným poradcem. Postih se pohybuje od napomenutí po snížený stupeň z chování. Individuálně s agresory pracují třídní učitel, výchovný poradce popř. školní psycholog.
- 6) Po prošetření šikany a potrestání agresorů je třeba dále pracovat s třídním kolektivem nebo s jeho příslušnou částí, kde se provede základní diagnostický a intervenční program. Koordinaci základního intervenčního programu zajišťuje školní metodik prevence. Jeho realizaci může provést třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce nebo školní psycholog. V případě potřeby lze oslovit i externí odborníky.
- 7) Po čtyřech týdnech od ukončení základního intervenčního programu bude ve třídě provedeno zhodnocení jeho efektivity formou dotazníkového šetření nebo rozhovorů - provede školní psycholog.

Strategie vyšetřování:

Níže uvedené kroky strategie jsou nezbytné, žádný z nich nelze úplně vynechat. Pořadí těchto kroků je stálé (kromě čtvrtého kroku, který lze potřeby měnit).

Úkolem vyšetřování je nalézt odpovědi na následující otázky:

- . Kdo je obětí?
- . Kdo je agresorem, popřípadě kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátor, kdo je aktivní účastník šikanování?
- . Co, kdy, kde a jak dělali agresori konkrétním obětem?
- . K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
- . Jak dlouho šikanování trvá?

Kroky vyšetřování:

- 1) Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi - nejdříve hovoříme s informátorem (rodič, kamarád), následují ihned rozhovory s oběťmi.
- 2) Nalezení vhodných svědků, doplnění informací.
- 3) Individuální rozhovory se svědky, případně i s několika svědky společně (nikoli a nikdy však konfrontace obětí a agresorů!).
- 4) Zajištění ochrany obětem.
- 5) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
- 6) Pořízení písemného záznamu o celé události a přijatých krocích.

Oslovení agresora a práce s ním vždy náleží až na poslední místo, v okamžiku, kdy je zajištěna péče o oběť. Hlavním cílem vyšetřování a intervence v případě šikany není pouze kázeňský postih, ale odstranění a do budoucna i prevence tohoto jevu.

Metodický postup pro případ zjištění zneužívání návykových látek

Tento vnitřní předpis upravuje podmínky pro postup při zjištění zneužívání návykových látek žáky OU Cvrčovice. Vychází z Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže Čj.: 20 006/2007-51

Základní informace

Rozeznáváme závislost psychickou a fyzickou:

- Psychická závislost je duševním stavem, projevujícím se trvalou touhou různé intenzity drogu dále užívat, navodit si příjemné pocity. Vzniká podáváním drogy.
- Fyzická závislost je stavem organismu, vznikajícím dlouhodobější a častější konzumací drogy. Organismus se droze přizpůsobí a zahrne ji do svého metabolismu. Na zastavení přísunu drogy zvenčí organismus reaguje odvykacími příznaky.

Přehled návykových látek:

- Alkohol
- Tabák
- Opiáty (např. morfin)
- Produkty konopí (marihuana, hašiš)
- Sedativa, hypnotika, analgetika, anxiolytika, spasmolytika (léky s tlumivým účinkem)
- Kokain
- Stimulancia - drogy s budivým účinkem - kofein, amfetamin a jeho deriváty (pervitin), efedrin, některá anorektika (léky tlumící nadměrnou chuť k jídlu), tzv. diskotékové drogy (Ecstasy)
- Halucinogeny - např. LSD, látky obsažené v houbách (lysohlávky) a rostlinách (kaktusy) i v některých živočišných zdrojích (kůže ropuchy), fencyklidin (PCP, „andělský prach“), tzv. „designer drogy“ (diskotékové drogy)
- Organická rozpouštědla a těkavé látky
- Anabolické steroidní hormony

Pozor na patologické hráčství (gambling) - opakující se hraní (hazardních) her, které pokračuje a jehož frekvence často vzrůstá i přes nepříznivé důsledky v oblasti psychické a sociální!!!

Příznaky, které mohou signalizovat, že žák užívá (nebo užil) návykové látky:

- zapomínání
- náhlé změny nálad
- otupělost nebo ospalost během dne
- neobvyklá agresivita
- ztráta zájmu o školu, zhoršení prospěchu
- absence ve škole, lhaní, tajné telefonáty
- ztráta zájmu o rodinu, kamarády, změna party, přespávání v bytech kamarádů
- lhaní, krádeže peněz, ztrácení peněz a cenných předmětů z domova
- vzrušení, třes, nesmyslný smích nebo úzkostná až depresivní nálada s povšechným útlumem
- dezorientace, potíže při poznávání osob
- bledost, rozšířené panenky
- zarudlé oči, vyrážka kolem úst a nosu
- překrvení spojivek, rozšířené zornice, při opiátech naopak zúžené
- nechutenství, úbytek na váze, bolest hlavy
- špatně srozumitelná řeč, zhoršená obratnost
- pocity pronásledování („stíhy“, stihomam)
- zvracení, křeč
- zvláštní pach potu (po spálené trávě)
- zhoršení celkového vzhledu
- stopy po injekční jehle, hematomy
- nález drog a aplikačních pomůcek (injekční jehly a stříkačky, speciální dýmky, papírky k ručnímu balení cigaret, cigarety s ne-tabákovým obsahem, obaly od léků, prázdné láhve od alkoholických nápojů, „psaníčka“-miniaturní obálky asi velikosti žiletky, užívané pro balení drog (pervitinu, heroinu)

Postup pedagoga při zjištění příznaků užití návykové látky nebo závislosti

Obecné zásady při poskytování první pomoci u podezření zneužití návykové látky:

- postiženého izolujeme od ostatních spolužáků (okolí, třídy)
- chováme se klidně, navážeme pomalý a tichý hovor s postiženým
- pokud je třeba, dáváme jednoduché a jasné pokyny
- zabezpečíme dostatek tekutin (nejsou-li poranění vnitřních orgánů, zejm. břicha), zastřené vědomí
- položit žáka do stabilizované polohy na bok, aby nezapadl jazyk

- sledovat dýchání – při zástavě dechu uvolnit dýchací cesty (záklonem hlavy a odstraněním zvratků nebo cizího tělesa tím, že sáhnete do úst a vyčistíte je) a zahájit dýchání z úst do úst
- nedopustíme prochladnutí (pouze u kokainu, některých stimulantů a halucinogenů můžeme šetrně snižovat tělesnou teplotu při přehřátí organismu)
- zamezíme možným zraněním a sebepoškozování
- zabráníme další konzumaci drogy
- nenecháváme nikdy žáka samotného, ani přechodně, vždy zajistíme dohled po dobu do příjezdu RZP, stanovíme doprovod pro cestu k lékaři (vč. převozu do nemocnice), u lehčích případech, kdy intoxikace odezní samy, upozorníme na nutnost dohledu rodiče či zákonného zástupce dítěte
- snažíme se žáka násilně neomezovat, toto provádíme jen výjimečně v případech nezvládnutelného neklidu do příjezdu RZP
- narkomana mezi žáky nejsnadněji rozpoznáme při akutní otravě s halucinacemi, křečovými stavy, bezvědomím, někdy i s narušením základních životních funkcí. Situaci je nutno zvládnout jako poškození zdraví, vyžadující první pomoc odpovídající stavu postiženého a volání rychlé lékařské pomoci. Při volání uvedeme, že jde o pravděpodobnou otravu drogou, pokud je k dispozici, zajistíme zbytek drogy nebo obaly od ní. Zvrací-li postižený, zajistíme první porci zvratků, v níž bývá koncentrace toxické látky nejvyšší.

Postup při podezření na zneužívání návykové látky, nebo závislosti:

- Učitel nebo vychovatel, který bude mít podezření na zneužívání návykové látky, nebo závislost (objeví příznaky uvedené v článku II.), tuto skutečnost neprodleně oznámí školnímu metodikovi prevence.
- Školní metodik prevence koordinuje prošetření. K prošetření si může přizvat třídního učitele, výchovného poradce, vedení školy nebo policii.
- Školní metodik prevence oznámí vedení školy podezření na zneužívání návykových látek či závislost a bude je rovněž informovat o výsledcích šetření. Vedení školy o této skutečnosti vyrozumí policii a orgány péče o dítě.
- Školní metodik prevence o podezření zneužívání návykové látky informuje třídního učitele a rodiče.
- Postih – výchovný poradce svolá výchovnou komisi. Postih navrhuje třídní učitel společně s výchovným poradcem. Postih se pohybuje od napomenutí po snížený stupeň z chování.
- Je třeba pracovat s třídním kolektivem – preventivní program - jeho realizaci může provést třídní učitel nebo školní metodik prevence.